

Udskrift
af
Arbejdsrettens dom af 18. december 2013

i sag nr.: AR2013.0251

Finanssektorens Arbejdsgiverforening
for
Skandinavisk Data Center A/S
mod
FTF
for
Finansforbundet

Dommere: Jens Harboe, Carsten Holm, Carl Erik Johansen, Lene Pagter Kristensen (retsformand), Signe Friberg Nielsen, Benny Rosberg og Martin Teilmann.

Indledning

Sagen angår forståelsen af § 8, stk. 3, jf. stk. 4, i Hovedaftalen (2012) mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) og Finansforbundet, idet parterne er uenige om, hvorvidt der ved fornyelsen i 2012 af Skandinavisk Data Center A/S' (SDC's) virksomhedsoverenskomst har foreligget en uenighedssituation som omhandlet i disse bestemmelser.

Parternes påstande

Klager, FA for SDC, har principalt nedlagt påstand om, at indklagede skal anerkende, at parternes uenighed i forbindelse med forhandlingerne i 2012 om fornyelse af SDC's virksomhedsoverenskomst udgør den første af de i Hovedaftalens § 8, stk. 3, jf. stk. 4, nævnte uenighedssituationer, og at betingelserne for at bringe Hovedaftalens § 8, stk. 4, i anvendelse ved overenskomstfornyelsen i 2014 derfor er opfyldt – forudsat, at der konstateres den fornødne 2. gangs uenighed.

Subsidiært har klager nedlagt påstand om, at indklagede skal anerkende, at parternes uenighed i forbindelse med forhandlingerne i 2012 om fornyelse af SDC's virksomhedsoverenskomst udgør den første af de i Hovedaftalens § 8, stk. 3, jf. stk. 4, nævnte uenighedssituationer.

Indklagede, FTF for Finansforbundet, har nedlagt påstand om frifindelse over for 1. led i klagers påstand (som svarer til klagers subsidiære påstand) samt påstået afvisning, subsidiært frifindelse, over for 2. led i klagers påstand.

Sagsfremstilling

Hovedaftalen (2012) mellem FA og Finansforbundet indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

”§ 4.

Stk. 1. Kollektive overenskomster om løn- og arbejdsforhold, herunder fællesoverenskomsten og standardoverenskomsten, kan kun indgås mellem FA og Finansforbundet, og endvidere mellem på den ene side en medlemsvirksomhed af FA og Finansforbundets Faglige repræsentant i virksomheden på den anden side.

...

§ 6.

...

Stk. 2. Uenighed om fornyelse af virksomhedsoverenskomster indgået mellem på den ene side en medlemsvirksomhed af FA og Finansforbundets Faglige repræsentant i virksomheden på den anden side kan aldrig give anledning til arbejdsstandsning.

...

§ 8.

Stk. 1. Når en virksomhedsoverenskomst indgået mellem på den ene side en medlemsvirksomhed af FA og Finansforbundets Faglige repræsentant i virksomheden er opsagt, skal der optages forhandlinger om en ny virksomhedsoverenskomst.

...

Stk. 3. Såfremt der ikke opnås enighed om en ny virksomhedsoverenskomst, kan hver af parterne begære mægling med deltagelse af organisationerne. Begæring herom skal fremsættes skriftligt af den pågældende organisation over for den modstående organisation, og begæringen skal være den modstående organisation i hænde senest 14 dage efter, at uenighedsprotokollatet er underskrevet, eller uenighed på anden måde er konstateret. Mægling skal herefter afholdes senest 14 dage efter begæringens modtagelse. Såfremt der ikke er opnået enighed senest 14 dage efter mæglingens påbegyndelse, afgøres sagen ved faglig voldgift. Begæring herom skal fremsættes skriftligt af den respektive organisation. Såfremt mægling ikke er gennemført, afgøres sagen ligeledes ved faglig voldgift.

Stk. 4. Kan der ved to på hinanden følgende overenskomstfornyelser ikke opnås enighed om vilkårene for fornyelse af virksomhedsoverenskomsten, kan reglerne i stk. 3 om indbringelse for en voldgiftsret ikke anvendes. Parternes overenskomstforhold erstattes i så fald af standardoverenskomsten, som får virkning senest 6 måneder efter udløbet af den opsagte overenskomst. I perioden fra virksomhedsoverenskomstens udløb til omfattelse af standardoverenskomsten reguleres lønningerne i overensstemmelse med de i standardoverenskomsten fastsatte generelle lønforbedringer. Organisationerne bistår i perioden med at finde rimelige løsninger.

...

§ 9.

...

Stk. 2. For voldgiftsrettens sagsbehandling gælder .... Opmandens kendelse kan ikke fravige den økonomiske ramme for fornyelse af standardoverenskomsten, således som denne fortolkes af opmanden. ...”

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne 2012 blev der mellem FA og Finansforbundet indgået aftale af 13. oktober 2011 om opsigelse af alle 1. april-overenskomster, herunder virksomhedsoverenskomsterne.

FA og Finansforbundet indgik den 4. februar 2012 en 2-årig aftale om fornyelse af Standardoverenskomsten. Aftalen indebar generelle reguleringer af lønnen på 1 % pr. henholdsvis 1. juli 2012 og 1. juli 2013 samt en række reguleringer af fællesbestemmelserne, svarende til 0,0640 % af lønsummen.

Der blev herefter optaget forhandlinger mellem SDC's ledelse og Finans/SDC-klubben om de fremtidige overenskomstforhold, som skulle afløse den opsagte virksomhedsoverenskomst, der var indgået i 2008 og fornyet i 2011.

Finans/SDC-klubbens krav fremgår af et papir af 30. april 2012, som indeholder en række ændringsforslag vedrørende merarbejde, vagter og ferie.

SDC's krav til de forestående forhandlinger blev fremsat i et notat af 3. maj 2012, hvori det bl.a. hedder:

”SDC ønsker at overgå til Standardoverenskomsten. Vi kan konstatere, at alle nye bestemmelser eller ændringer i Standardoverenskomsten 2012 er fællesbestemmelser. Dermed er der ikke længere nogen frihed til at forhandle, eller afvige fra bestemmelserne i Standardoverenskomsten.

Vi må konstatere, at der igennem de seneste år har været lagt mindre og mindre ud til virksomhedsoverenskomsten, og at næsten alt har været fællesbestemmelser. F.eks er der ikke denne gang afsat centrale midler (puljemidler) til forhandling af virksomhedsoverenskomsterne. Det stiller spørgsmålstegn ved disse overenskomsters fremtid – og om parterne i det hele taget ønsker at videreføre disse overenskomster.

Samtidig er vi informeret om, at 2 af de virksomheder (Danske Bank og Nordea) der også har en virksomhedsoverenskomst, ligeledes har besluttet, at ville overgå til standardoverenskomsten. Vi vurderer derfor, at der med stor sandsynlighed fortsat kun vil være fællesbestemmelser ved de centrale forhandlinger og dermed at virksomhedsoverenskomsterne har udspillet sin betydning.

Såfremt der ikke ved denne overenskomstforhandling kan opnås enighed om at vi overgår til Standardoverenskomsten, har vi følgende krav:
 ...”

Parternes overenskomstforhandlinger indledtes på et møde den 8. maj 2012, og parterne afholdt i løbet af maj 2012 i alt 6 forhandlingsmøder. Af referatet af det andet forhandlingsmøde den 15. maj 2012 fremgår, at ledelsen opstillede to scenarier vedrørende overgang til Standardoverenskomsten. SDC og Finans/SDC-klubben kunne enten nå til enighed om en overgang til Standardoverenskomsten og en overgangsordning, som ledelsen ville forhandle om, eller der måtte konstateres uenighed, som ville medføre mægling om perioden frem til 2014, hvorefter Standardoverenskomsten ville træde i kraft for SDC efter yderligere seks måneder. Af referatet fra det tredje forhandlingsmøde fremgår bl.a., at medarbejderne ikke var glade for oplægget om at overgå til Standardoverenskomsten, og at medarbejderne ønskede, at en eventuel husaftale herom skulle til afstemning blandt medarbejderne. Det sidste forhandlingsmøde blev afholdt den 29. maj 2012, hvor det blev konstateret, at der ikke kunne opnås enighed om overenskomstvilkårene, og at der skulle anmodes om mægling fra organisationerne.

I parternes anmodning af 31. maj 2012 om mægling hedder det bl.a.:

”SDC har fremsat krav om at overgå til Standardoverenskomsten, hvilket har været drøftet på de 6 forhandlingsmøder der har fundet sted.

SDC har givet tilsagn om forskellige lokalaftaler i tilknytning til Standardoverenskomsten, bl.a. om arbejdstid på 36 timer for alle, forhøjelse af pensionsbidrag for de medarbejdere der i dag har et pensionsbidrag på 11,23 % til 12 %, samt at alle andre kan fortsætte med deres nuværende pensionsbidrag (12,73 % og 14,23 %).

Som det fremgår af referater fra forhandlingsmøderne, har kompensation for forhøjelse af arbejdstiden fra 35 timer til 36 timer pr. uge været et ønske fra Finans/SDC-klubben, og på det sidste forhandlingsmøde blev det klart udtrykt, at selv en kompensation for den forøgede arbejdstid, vil være en forringelse ved overgang til Standardoverenskomsten.

Jf. Hovedaftalens § 8 skal vi herved anmode om mægling med deltagelse af de implicerede organisationer.”

Der blev herefter i perioden 11. juni til 18. juni 2012 afholdt 4 mæglingsmøder med bistand fra FA og Finansforbundet. I referatet for det sidste mæglingsmøde, som er underskrevet af de to repræsentanter fra FA og Finansforbundet, der havde bistået under mæglingen – henholdsvis Svend Kronborg Kristensen og Mariane Dissing – hedder det bl.a.:

”På mødet den 18. juni 2012 blev det konstateret, at der ikke kunne opnås enighed ved mæglingen om ændringer i virksomhedsoverenskomsten eller betingelserne for en overgang til standardoverenskomsten.

Mæglingen i henhold til Hovedaftalens § 8, stk. 3, er herved afsluttet.”

Svend Kronborg Kristensen skrev den 18. juni 2012 om eftermiddagen følgende e-mail til to kollegaer i Finansforbundet (VOK anvendes i e-mailen som forkortelse for virksomhedsoverenskomst og STOK anvendes som forkortelse for Standardoverenskomsten):

”**Emne:** SDC – mægling afsluttet uden resultat

Intern resume fra organisationsmøde/mæglingsmøde ifm. genforhandlingen af VOK for SDC

Der blev den 18. juni 2012 holdt sidste mæglingsmøde i FA – med henblik på at finde et forhandlingsresultat på SDC.

Inden møde havde SDC foreslået en samlet løsning indeholdende

- Arbejdstiden løftes til 36 og 37 timer med virkning fra 1.1.2013
- Den tilbudte kompensation var 2 timer pr. måned
- Alle blev indplaceret på nærmeste højere trin i STOK
- SDC ville godt drøfte øvrige forhold – fx fastholdelse af pensionsprocenterne

Dette ville give en samlet værdi på cirka 2,4 %

SDC klubben havde stillet som krav at der var fuld kompensation fra 35 til 36 timer (omregnet værdi 2.86 % ved 1:1) og var i princippet indstillet på ovenstående løsning, hvis den samlede værdi for arbejdstidsforøgelsen kunne opnås.

Dette kunne der ikke opnås enighed om – SDC ville ikke rykke sig.

Der opnåedes herefter enighed om at overenskomstresultatet gældende for SDC hermed var

- VOK for SDC fortsætter uændret
- Der reguleres løn og faste satser efter slutprotokollen OK2012
- VOK tilrettes efter fællesbestemmelserne
- Den første uenighed i henhold til hovedaftalen er brugt (1. klip) – i den konkrete situation og uden præjudice mv.

Under referatskrivningen blev det konstateret, at SDC ikke ville acceptere at Finansforbundet *eventuelt* gennemførte en urafstemning på SDC – argumentet var at ved en eventuel forkastelse ved urafstemningen ville den faglige voldgift sikkert komme til samme resultat. FA støttede dette synspunkt og mente at der ikke var grundlag for en afstemning, når der var gennemført en mægling og man var blevet enige om et resultat.

Dette kunne der afslutningsvis ikke opnås enighed om og SDC insisterede herefter på at der blev gennemført en faglig voldgift – jf. § 8, stk. 3. FA vil fremsende begæring om dette snarest.”

Klagers klageskrift i voldgiftssagen forelå den 11. juli 2012 og indeholdt følgende påstand:

”Indklagede tilpligtes at anerkende, at den mellem SDC og Finans/SDC-klubben indgåede virksomhedsoverenskomst (VOK) af 2008 – fornyet pr. 1. april 2011, der er opsagt til udløb pr. 31. marts 2012, fornyes med virkning fra 1. april 2012 og indtil 31. marts 2014 på samme vilkår, som følger af den mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Finansforbundet aftalte overenskomstfornyelse af 4. februar 2012, herunder aftalte ændringer i fællesbestemmelser, jf. slutprotokollen 2012 mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Finansforbundet – og i øvrigt i overensstemmelse med reglerne i Hovedaftalens § 8, stk. 3.”

Ved brev af 9. august 2012 anmodede FA´s advokat Arbejdsretten om at udpege en opmand for den faglige voldgiftsretssag, idet det samtidig oplystes, at parterne var enige om de navne, som i brevet var bragt i forslag som opmand.

I svarskriftet i voldgiftssagen, som forelå den 13. august 2012, nedlagdes følgende påstand:

”Der tages bekræftende til genmæle overfor påstanden bortset fra sidste led: ” – og i øvrigt i overensstemmelse med reglerne i Hovedaftalens § 8, stk. 3.””

Klager nedlagde herefter i replikken i voldgiftssagen en supplerende påstand, som svarer til den principale påstand under nærværende sag. Finansforbundet påstod imidlertid denne på-

stand afvist. Da sagen, som den nu forelå for Voldgiftsretten, herefter drejede sig om forståelsen af Hovedaftalens § 8, stk. 4, blev sagen ved opmandens tilkendegivelse af 17. december 2012 afvist som henhørende under Arbejdsrettens kompetence.

Parterne har efter afslutningen af den faglige voldgift fortsat ikke kunnet nå til enighed om, hvorvidt der ved overenskomstfornyelsen 2012 for SDC forelå en uenighed af den i Hovedaftalens § 8, stk. 3, jf. stk. 4, nævnte karakter.

Forklaringer

Erik Jakobsen har forklaret bl.a., at han blev administrerende direktør hos SDC i 2006. Da han forlod virksomheden i 2012, havde han sammenlagt været ansat hos SDC i 15 år. SDC blev grundlagt i 1963 som et fælles IT-center for sparekasserne. I 2004 fik SDC kunder også i Norge, Sverige og Færøerne. SDC har i dag 420 medarbejdere og 150 eksterne konsulenter.

SDC har haft en virksomhedsoverenskomst i hvert fald siden 1997, hvilket virksomheden tidligere har anset for en fordel, da det gav mere fleksibilitet. Han deltog i SDC's overenskomstforhandlinger i 2012, hvor det var virksomhedens grundlæggende ønske at komme over på Standardoverenskomsten, fordi denne efter SDC's opfattelse efterhånden ikke længere overlader noget råderum for de lokale forhandlinger. At have en virksomhedsoverenskomst giver dermed blot anledning til fordyrende krav fra medarbejderne, ligesom det i sig selv er en udgift for virksomheden at holde virksomhedsoverenskomsten ved lige.

Da SDC i 2009 lå i fusionsforhandlinger med BEC, blev medarbejdernes vilkår i de to virksomheder sammenlignet. Det gik da op for ledelsen i SDC, at deres medarbejdere arbejdede en time mindre om ugen end BEC's medarbejdere, og at SDC's medarbejdere samtidig havde en gennemsnitsløn, som var 8-11 % højere end BEC's medarbejdere. Hertil kom bedre vilkår for SDC medarbejderne i henseende til vagter mv.

Sammenholdt med Standardoverenskomsten var vilkårene i SDC's virksomhedsoverenskomst mere favorable for medarbejderne navnlig i henseende til den ugentlige arbejdstid, reglerne om merarbejde og det forhold, at virksomhedsoverenskomsten gav medarbejderne en ekstra uges ferie.

Det er hans opfattelse af 2012 overenskomstforhandlingerne for SDC, at Finans/SDC-klubben nærmest ikke ville anerkende, at SDC gerne ville overgå til Standardoverenskomsten. Han prøvede at få klubben til at gå med til at forhandle herom, og hvis de gjorde det, ville han tilbyde dem en husaftale i tillæg til Standardoverenskomsten. Alternativt ville SDC henholde sig til Hovedaftalens § 8, stk. 4. Langt hovedparten af tiden ved møderne gik med at drøfte uenigheden om overgang til Standardoverenskomsten, men de kom ikke rigtig nogen vegne, selv om SDC strakte sig til at ville kompensere med betaling for halvdelen af de timer, som SDC medarbejderne skulle arbejde yderligere efter en overgang til Standardoverenskomsten. Forhandlingerne endte uden enighed.

Han deltog også i mæglingsmøderne med de faglige organisationer. Han var overrasket over modpartens holdning i mæglingsforløbet. Mariane Dissing og Svend Kronborg Kristensen udvekslede informationer mellem de to rum, som hver af parterne var placeret i. Finans/SDC-klubben ville ikke give sig på noget. Hans udgangspunkt var, at han ville henholde sig til fremgangsmåden i Hovedaftalens § 8, stk. 4, men efter råd fra Mariane Dissing gik han i forhandling, og SDC gav sig mere, end de havde gjort i de lokale forhandlinger, bl.a. i forhold til pension. På et tidspunkt tilbød han at regne på, hvor meget SDC's forslag om vilkårene for overgang til Standardoverenskomsten ville påvirke den enkelte medarbejder i beløbsmæssig henseende. Han troede, at dette betød, at de var tæt på at opnå enighed, men da han fremlagde disse tal, blev han blot igen mødt af krav om, at medarbejderne ville have fuld kompensation. Herefter stoppede legen for hans vedkommende, og det måtte derfor konstateres, at mæglingen havde været forgæves.

Konstateringen af, at det ikke var muligt at nå til enighed, førte til drøftelser af, om parterne i erkendelse af, hvad resultatet af en voldgiftssag efter Hovedaftalens § 8, stk. 3, sammenholdt med § 9, stk. 2, måtte forventes at ville blive, selv kunne forhandle sig til et tilsvarende resultat, således at man undgik at bruge tid og ressourcer på en voldgiftssag. De enedes herefter om de punkter, som Svend Kronborg Kristensen har redegjort for i sin interne mail af 18. juni 2012, herunder at uenigheden skulle udgøre et "klip" som omhandlet i Hovedaftalens § 8, stk. 4. Svend Kronborg Kristensen mente dog ikke, at det var nødvendigt, at det, som var aftalt vedrørende "klippet", blev ført til referat. Svend Kronborg Kristensen var enig i, at "en

aftale er en aftale”, men de måtte stole på hans ord. Da der herefter også opstod uenighed om, hvorvidt resultatet kunne sendes til urafstemning, viste det sig alligevel ikke muligt at få et forlig i stand. SDC var ikke som sådan enig i vilkårene for det forlig, som dermed faldt til jorden, men SDC havde været villig til at acceptere det, da det var, hvad en voldgiftsret måtte forventes at ville nå frem til. Når SDC ikke kunne acceptere en urafstemning, så skyldtes det, at parterne havde aftalt, at forliget skulle være på voldgiftslignende vilkår, og en voldgiftsavgørelse kan ikke sendes til afstemning.

Mariane Dissing har forklaret bl.a., at hun i dag er direktør i FA. Hun deltog i 2012 i mæglingssmøderne vedrørende SDC som repræsentant for FA. SDC fastholdt under mæglingen sit krav om overgang til Standardoverenskomsten, men SDC havde rykket sig meget i forhold til de lokale forhandlinger, for så vidt som SDC ville betale medarbejderne mere for at gå med til overgangen til Standardoverenskomsten. SDC gik hjem og regnede på, hvor meget mere, de ville betale, men dette førte ikke til enighed, idet Svend Kronborg Kristensen meddelte, at det ikke var betaling nok for overgangen. Det blev på den baggrund konstateret, at der ikke kunne opnås enighed via mægling, og at det derfor måtte ende med, at parternes uenighed skulle afgøres ved faglig voldgift.

Dette førte til en drøftelse med Svend Kronborg Kristensen om, hvorvidt man kunne forhandle sig til et resultat, som stillede parterne som om, at sagen var blevet afgjort ved faglig voldgift, hvor ingen af parterne alligevel kunne forvente at få fuldt medhold i deres krav. Parterne kunne derfor lige så godt spare tid og penge ved selv at aftale de vilkår, som måtte forventes at blive resultatet af en voldgiftsbehandling. Forudsætningen var, at resultatet skulle have samme virkning som en voldgiftsavgørelse, og at parternes tilgrundliggende uenighed skulle tælle som et klip i henhold til Hovedaftalens § 8, stk. 4. Det viste sig imidlertid, at enighed ikke kunne opnås på grund af følgende to knaster, som ikke kunne overvindes: Finansforbundet ville for det første ikke protokollere vilkåret om, at det første klip var brugt, idet Svend Kronborg Kristensen mente, at det måtte være tilstrækkeligt, at han garanterede dem, at han ville stå ved sit ord. For det andet ville Finansforbundet sende resultatet til urafstemning hos SDC. Dette ønskede FA og SDC ikke, dels på grund af usikkerheden forbundet med en urafstemning, dels fordi det var hensigten, at resultatet skulle fremstå som om, at det var resultatet af en faglig voldgift, og en voldgiftsavgørelse kommer ikke til urafstemning. Efter hendes op-

fattelse savnede det således mening at sende det skitserede mæglingsresultat til urafstemning, også selv om Hovedaftalen ikke er til hinder for at gøre det.

Resultatet blev, at de protokollerede et uenighedsresultat. FA og SDC blev først klar over modpartens påstand om, at der ikke skulle foreligge nogen uenighed, da de modtog svarskriftet i voldgiftssagen. Der var og er imidlertid en reel uenighed mellem parterne.

Samspillet mellem Standardoverenskomsten og virksomhedsoverenskomsterne har været et væsentligt emne i de overenskomstforhandlinger, som er gennemført siden 1999, men der har i de seneste overenskomstperioder ikke været ressourcer til at gøre ret meget ved virksomhedsoverenskomsterne. I forbindelse med de forestående overenskomstforhandlinger er der fremsat krav vedrørende vilkårene for overgang fra virksomhedsoverenskomster til Standardoverenskomsten.

Bettina Lau har forklaret bl.a., at hun har været ansat hos SDC i 29 år. Hun har været tillidsmand i mange år og deltog første gang i overenskomstforhandlinger i 1989. Hun er formand for Finans/SDC-klubben.

Da Finans/SDC-klubben gik til overenskomstforhandlingerne med SDC i 2012, var deres udgangspunkt SDC's virksomhedsoverenskomst, som de havde krav om ændringer til. Fra ledelsens side var der to sæt af krav, dels et krav om overgang til Standardoverenskomsten, dels krav om ændringer i virksomhedsoverenskomsten, hvis der ikke skete overgang til Standardoverenskomsten. Allerede på det første forhandlingsmøde blev Hovedaftalens § 8, stk. 4, og "1. klip" et emne, idet det var ledelsens opfattelse, at hvis SDC udtrykte uenighed, så kunne virksomheden få et klip i henhold til Hovedaftalens § 8, stk. 4.

SDC havde ikke før overenskomstforhandlingerne 2012 stillet krav om overgang til Standardoverenskomsten, men Finans/SDC-klubben har siden SDC's indmeldelse i FA kunnet mærke, at SDC gerne ville tilnærme SDC's virksomhedsoverenskomst til Standardoverenskomsten. SDC's ønske i 2012 var begrundet med, at der ikke var meget råderum tilbage til

virksomhedsoverenskomsten ved siden af Standardoverenskomsten. I første omgang blev ønsket ikke præsenteret som et ønske om besparelser. Bilaget om lønforskellene mellem SDC og BEC dukkede op under forhandlingerne, men det blev ikke drøftet nærmere. Meldingen fra SDC vedrørende Standardoverenskomsten var, at det ikke var hensigten, at medarbejderne skulle gå ned i løn.

Efter at være blevet gjort bekendt med SDC's ønske om overgangen til Standardoverenskomsten, drøftede Finans/SDC-klubben dette ønske med medlemmerne. Der var opbakning til, at de skulle gå tilbage til forhandlingerne og tage udgangspunkt i SDC's ønske om en overgang til Standardoverenskomsten og så drøfte med ledelsen, hvordan medarbejderne skulle kompenseres. Det er ikke rigtigt, at klubben ikke ville forhandle.

Hovedspørgsmålet var, hvad det skulle koste SDC at komme over på Standardoverenskomsten.

Dette hovedspørgsmål var også udgangspunktet for drøftelserne, da mæglingsmøderne blev indledt. Mellem indledningen af mæglingsmøderne og afslutningen af forhandlingerne blev der udvekslet materiale, og klubben var i hele forløbet indstillet på at nå en løsning, men de kunne ikke hos SDC opnå en acceptabel compensation for overgangen til Standardoverenskomsten.

Det afsluttende mæglingsmøde den 18. juni 2012 forløb mærkeligt. Hun troede, at der var opnået enighed om et forhandlingsresultat, og hun blev overrasket over, at det af SDC blev anset for et problem, at Finans/SDC-klubben ville sende konklusionerne til afstemning, hvilket ellers er normalt. Deres tidligere meldinger om, at en husaftale skulle til afstemning hos medlemmerne, havde da heller ikke givet anledning til protester fra SDC's side.

I august 2012 blev virksomhedsoverenskomsten så alligevel fornyet, da Finansforbundet tog bekræftende til genmæle i svarskriftet under den faglige voldgift. Resultatet heraf var sam-

menfaldende med de tre første punkter i det forhandlingsresultat, som Svend Kronborg Kristensen skitserede i sin e-mail af 18. juni 2012.

Henrik Theill Hansen har forklaret bl.a., at han kom til SDC i forbindelse med en virksomhedsoverdragelse fra Bikuben i 1996. Han har været tillidsrepræsentant først fra 1994 i Bikuben og derefter hos SDC. Han har været med til overenskomstforhandlinger hos SDC siden 1999. Der har tidligere været drøftelser om en overgang fra virksomhedsoverenskomsten til Standardoverenskomsten, men ved overenskomstforhandlingerne 2012 var det første gang, at dette blev formuleret som et egentligt krav fra ledelsen. Ledelsen begrundede kravet med, at virksomhedsoverenskomsten begrænsede fleksibiliteten og var for dyr.

Han vil ikke lægge skjul på, at virksomhedsoverenskomsten er god for medarbejderne, navnlig med hensyn til arbejdstid og ferie. Dette ville blive forringet, hvis de skulle overgå til Standardoverenskomsten. Han synes ikke, at de lokale forhandlinger og mæglingmøderne i 2012 gik godt. Han fandt, at medarbejderne skulle kompenseres for ulemperne ved at overgå til Standardoverenskomsten, og den compensation, som SDC tilbød, var ikke tilstrækkelig. Under møderne blev der talt en del om Hovedaftalens § 8, stk. 3. Ved forhandlingernes start var der ikke enighed om, hvordan bestemmelsen skulle forstås, men i forbindelse med disse drøftelser var det som om, at SDC's eneste mål med forhandlingerne blev at overgå til Standardoverenskomsten.

På mæglingmødet den 18. juni 2012 blev de præsenteret for SDC's seneste løsningsforslag, som heller ikke gav den compensation, som de syntes, var rimelig. Løsningsforslaget var ikke attraktivt, så det kunne de selvfølgelig ikke acceptere. Herefter kom et forslag om fortsættelse af virksomhedsoverenskomsten med tilføjelse af bestemmelser fra Standardoverenskomsten på bordet. Når der ikke blev indgået aftale herom, skyldes det, at Finans/SDC-klubben ønskede, at dette resultat skulle til afstemning blandt deres medlemmer. Han kan ikke huske, hvem der sagde, at resultatet skulle til afstemning. Det var Erik Jakobsen, der modsatte sig, at resultatet blev sendt til afstemning, og herefter var der pludselig ikke nogen aftale alligevel. Efter hans opfattelse var dette den eneste uenighed, der var mellem parterne.

Svend Kronborg Kristensen har forklaret bl.a., at han har været ansat i Finansforbundet fra 1987 til 2013. Han arbejdede i de senere år som forhandlingskonsulent, og han deltog i juni 2012 i alle fire forhandlingsmøder vedrørende SDC's overenskomst som repræsentant for Finansforbundet.

SDC har haft en virksomhedsoverenskomst i hvert fald fra 1993. Fra 2001 har virksomhedsoverenskomsten været den eneste overenskomst hos SDC. Forhandlingsudgangspunktet i 2012 var fra SDC's side en overgang til Standardoverenskomsten. Praktisk foregik mæglingerne på den måde, at parterne befandt sig i hvert sit lokale, mens han og Mariane Dissing var budbringer mellem dem, idet de efter indbyrdes drøftelser forsøgte at tilpasse parternes synspunkter til hinanden. Efter hans opfattelse deltog begge parter positivt i bestræbelserne på at finde en forhandlingsløsning. På det tredje møde blev det aftalt, at SDC skulle gå tilbage og udarbejde et forhandlingsoplæg, som skulle drøftes på det fjerde forhandlingsmøde. Han har i sin mail af 18. juni 2012 redegjort for en del af det løsningsforslag, som herefter fremkom fra SDC. Hovedproblemet var forøgelsen af arbejdstiden, idet den kompensation for arbejdstidsforøgelsen, som SDC tilbød, var utilstrækkelig. Derudover var der andre mindre uenigheder.

Da han oplyste til SDC, at medarbejderne ikke kunne acceptere SDC's forslag, fulgte der en drøftelse af, hvad der så skulle gælde. De første tre punkter i hans e-mail af 18. juni 2012 er et forsøg på at afspejle det, som en voldgiftsafgørelse forventeligt ville gå ud på. Det fjerde punkt om klippet i henhold til Hovedaftalen ville ikke indgå i en voldgiftsafgørelse. Men det lå forudsætningsvist, at det første klip var brugt. Det var første gang, at drøftelsen om, hvorvidt et klip er brugt eller ikke, opstod mellem organisationerne. Efter hans opfattelse var retstilstanden om, hvornår der foreligger en klip-situation, ikke klar. Han ville gerne uden præjudice og i den konkrete situation gå med til, at hvis parterne kunne lukke mæglingen på den skitserede måde, så var det første klip brugt. Dette var som en del af den samlede løsning. FA og Finansforbundet var på dette grundlag overordnet set enige. Men så kom uenigheden om urafstemning op, idet han ikke ville give et tilsagn om, at resultatet ikke skulle til afstemning. Dermed faldt den enighed, som de ellers havde haft, til jorden. Resultatet blev derfor, at de ikke nåede et resultat og måtte gå fra hinanden.

Han modsatte sig ikke protokolleringen af, at han – med forbehold for den uklare retstilstand om, hvornår der foreligger en klipsituation – var enig i, at den konkrete situation nok skulle udgøre et klip. Det passer ikke, at han ikke ville være med til at skrive det ind i protokollatet. De nåede slet ikke til at påbegynde skrivning af et protokollat. Hvis de var nået til enighed, skulle alle fire punkter have indgået i protokollatet.

Baggrunden for, at man indførte bestemmelsen i Hovedaftalens § 8, stk. 3, var FA's ønske om at give mere rum for at indføre funktionsbestemte lønsystemer. Det var Finansforbundet enig i, men man ønskede ikke, at de enkelte virksomheders vilkår skulle afvige for meget fra Standardoverenskomsten. Derfor indførte man fællesbestemmelser og standardbestemmelser, som henholdsvis gælder generelt uanset en virksomhedsoverenskomsts indhold, henholdsvis tjener som udfyldning af virksomhedsoverenskomsterne. Hovedaftalens § 8, stk. 3, er reelt udtryk for tvungen voldgift ved uenighed om de materielle bestemmelser i en virksomhedsoverenskomst. Dette følger af, at det af en anden bestemmelse fremgår, at voldgiftsavgørelsen skal ligge inden for samme økonomiske rammer som den gældende overenskomst.

Steven Vallik har forklaret bl.a., at han er chefforhandler i Finansforbundet med ansvar for Standardoverenskomsterne. Han blev ansat i Finansforbundet i 2011, og han blev chefforhandler i 2012.

Vedrørende de forestående forhandlinger i 2014 er det ikke korrekt, at der er stillet krav vedrørende vilkårene for overgang fra virksomhedsoverenskomster til Standardoverenskomsten. Det drøftes, om der skal gælde det princip, at der skal kompenseres i forholdet 1:1, hvis man går fra en virksomhedsoverenskomst til Standardoverenskomsten, men det er ikke fremsat som et krav. Cirka 60 % af Finansforbundets medlemmer er omfattet af en virksomhedsoverenskomst.

Parternes argumenter

Klager har gjort gældende, at der efter Hovedaftalens § 8, stk. 4, er knyttet vigtige retsvirkninger til det forhold, at parterne ikke har kunnet opnå enighed om vilkårene for en fornyelse

af virksomhedsoverenskomsten. Enighed skal derfor være opnået på den måde, som er angivet i § 8, stk. 3, dvs. enten ved forhandling eller ved mægling senest 14 dage efter mæglings påbegyndelse. En enighed, som opnås under den efterfølgende voldgiftsbehandling, er uden betydning. Det fremgår klart af mødereferatet for mæglingsmødet den 18. juni 2012 og af Svend Kronborg Kristensens mail af samme dato, at enighed ikke blev opnået ved den iværksatte mægling, hvilket understreges af, at der kort tid herefter af klager blev anlagt voldgiftssag, ligesom der mellem parterne opnåedes enighed om, hvilke navne der skulle bringes i forslag som opmand. Det er lige meget, hvad uenigheden drejer sig om, men i den konkrete sag drejede uenigheden sig ikke kun om formalia. Der bestod således den 18. juni 2012 en reel uenighed mellem parterne om vilkårene for overenskomstens fornyelse, og det forlig, som parterne herefter forsøgte at nå frem til, afspejlede blot det, som de forventede ville komme ud af en voldgift. Der forelå derfor utvivlsomt en uenighedssituation som beskrevet i Hovedaftalens § 8, stk. 3, og det var derfor også relevant og væsentligt at aftale, at denne uenighed skulle gælde som et klip i henhold til Hovedaftalens § 8, stk. 4, ligesom et forlig opnået under de beskrevne omstændigheder ikke skulle sendes til afstemning blandt medarbejderne. Da der under mæglingsmødet blev konstateret en uenighedssituation som beskrevet i Hovedaftalens § 8, stk. 3, skal der gives klager medhold i 1. led i klagers principale påstand (svarende til den subsidiære påstand). Det følger også af Svend Kronborg Kristensens e-mail af 18. juni 2012 og hans forklaring for Arbejdsretten, at der aftalemæssigt var en anerkendelse af, at den første uenighed i henhold til Hovedaftalen var brugt (1. klip).

2. led i klagers principale påstand er blot en angivelse af, hvad der følger direkte af Hovedaftalens § 8, stk. 4, som værende konsekvenserne af en 1. gangs-uenighed, hvis den følges op også af en 2. gangs-uenighed. Spørgsmålet angår en aktuel og konkret tvist, som klager har en retlig og faktisk interesse i at få afklaret, og der skal derfor også gives klager medhold i denne del af påstanden.

Indklagede har gjort gældende, at 2. led i klagers principale påstand skal afvises, fordi denne del af påstanden baserer sig på en forudsætning, som ikke kan konstateres på nuværende tidspunkt, men som tidligst – og måske – kan forekomme i 2014. Det kan ikke på nuværende tidspunkt konstateres, om parterne er eller vil blive uenige ved overenskomstforhandlingerne i 2014. Der foreligger derfor ikke en aktuel og konkret retlig tvist relateret til overenskomstfor-

nyelsen i 2014, og der er end ikke en nærliggende risiko for tvist. Dertil kommer, at påstanden er upræcist formuleret og ikke egnet til at blive taget under påkendelse.

Til støtte for frifindelsespåstandene har indklagede gjort gældende, at parterne i forbindelse med mæglingen den 18. juni 2012 de facto opnåede enighed om vilkårene for overenskomstfornyelsen 2012 og forhandlede sig til en mæglingsskitse. Der forelå derfor ikke en materiel uenighed om vilkårene for fornyelse af SDC's virksomhedsoverenskomst, da klager efterfølgende indgav klageskrift for den faglige voldgift, hvilket understreges af, at indklagede tog bekræftende til genmæle vedrørende overenskomstfornyelsen i sit svarskrift i den faglige voldgiftssag. Den efterfølgende iværksættelse af voldgiftsbehandling var udelukkende begrundet i et spørgsmål om formalia, idet klagers afvisning af at acceptere mæglingsskitzen alene beroede på indklagedes forbehold om at sende mæglingsskitzen til urafstemning. Gennemførelsen af urafstemning henhører imidlertid under indklagedes interne, vedtægtsmæssige forhold, og denne formalitet er uden betydning for parternes overenskomstfornyelse. SDC har ikke ret til at blande sig i, om overenskomsten skal til urafstemning, og hvis medarbejderne ved en urafstemning havde sagt nej til mæglingsskitzen, kunne sagen være sendt i tvungen voldgift. Som det foregik, så forelå der ingen materiel uenighed, som en faglig voldgift ville kunne have taget stilling til. Anlæggelsen af voldgiftssagen kan derfor alene tilskrives klagers egne forhold og er dermed uden relevans. Parternes uenighed har dermed ikke været af en sådan karakter, som er beskrevet i Hovedaftalens § 8, stk. 3, og betingelserne for eventuelt at bringe Hovedaftalens § 8, stk. 4, i anvendelse ved overenskomstfornyelse i 2014 vil derfor heller ikke være opfyldt.

Indklagede ville gerne have tilsluttet sig, at det som en del af mæglingsskitzen uden præjudice kunne protokolleres, at der var brugt et klip, men accepten heraf indgik som en del af et kompromis, der blev fremsat afslutningsvis i mæglingssmødet den 18. juni 2012. Da klager imidlertid efterfølgende ikke ønskede at indgå aftalen, faldt også denne del af kompromiset bort. Første klip er derfor ikke brugt. Hovedaftalens § 8, stk. 3, angår uenighed om en ny virksomhedsoverenskomst, og en sådan uenighed bestod ikke længere på forhandlingsmødet den 18. juni 2012.

Arbejdsrettens bemærkninger og resultat

Det er under overenskomstforhandlinger fast praksis, at parterne, når de er nået til enighed om et resultat, udarbejder et enighedspapir eller et referat, som afspejler parterne enighed, og som underskrives af begge parter. Det afsluttende mæglingmøde den 18. juni 2012 resulterede ikke i et sådant enighedspapir, men resulterede tværtimod i et mødereferat underskrevet af FA's og Finansforbundets repræsentanter, hvori det konkluderedes, at der ikke kunne opnås enighed ved mæglingen om ændringer i virksomhedsoverenskomsten eller betingelserne for en overgang til Standardoverenskomsten, og at mæglingen i henhold til Hovedaftalens § 8, stk. 3, herefter ansås for afsluttet.

At der ikke under mæglingen blev opnået nogen enighed om vilkårene for en ny virksomhedsoverenskomst, understøttes da også af indholdet af Svend Kronborg Kristensens mail af 18. juni 2012 og af de forklaringer, som er afgivet af Erik Jakobsen, Mariane Dissing og Svend Kronborg Kristensen.

Da mæglingen efter Hovedaftalens § 8, stk. 3, ikke førte til, at der blev opnået enighed mellem parterne, følger det herefter af bestemmelsen, at sagen skal afgøres ved faglig voldgift. Dette må også anses for at være sket i den foreliggende sag, og det kan ikke føre til et andet resultat, at indklagede i svarskriftet under voldgiftssagen tog bekræftende til genmæle over for klagers påstand om sagens materielle løsning.

Arbejdsretten finder derfor, at der ved overenskomstfornyelsen i 2012 forelå en uenighed mellem parterne af den i Hovedaftalens § 8, stk. 3, jf. stk. 4, nævnte karakter, og tager som følge heraf 1. led i klagers principale påstand til følge.

2. led i klagers principale påstand angår hverken en afklaring af et retligt spørgsmål, som er omtvistet, eller en tvist om en aktuel og konkret foreliggende situation. Arbejdsretten har derfor ikke fundet anledning til at tage denne del af klagers påstand under påkendelse.

Thi kendes for ret:

Finansforbundet skal anerkende, at parternes uenighed i forbindelse med forhandlingerne i 2012 om fornyelse af SDC's virksomhedsoverenskomst udgør den første af de i Hovedaftalens § 8, stk. 3, jf. stk. 4, nævnte uenighedssituationer.

I sagsomkostninger for Arbejdsretten betaler Finansforbundet inden 14 dage efter afsigelsen af denne dom 2.000 kr. til Arbejdsretten.

Lene Pagter Kristensen